

Motion till riksdagen 2016/17:2840

av **Runar Filper och Aron Emilsson (båda SD)**

Ordbok över Sveriges dialekter

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en ordbok över Sveriges dialekter och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Våra dialekter är en omistlig del av vårt gemensamma kulturarv.

Dialekten eller om man så vill sockenmålet, har vi med oss var vi än befinner oss i vårt land. Det lokala tungomålet är det som mest av allt förknippar människor med hembygden. Det finns skeenden och tillfällen där den rätta känslan endast kan förmedlas på dialekt.

Men dialekterna får allt mindre skarpa gränser och tappar därigenom användare. Därför har också det vardagliga ord- och språkbruket blivit fattigare. När vi kommenterar olika dialekters avvikelser från rikssvenskan är det främst språkmelodin vi läser av. Det är också snart det enda som återstår av de forna dialekterna. Det som försvinner i raskast takt är ordförrådet. Ord som försvinner med den äldre generationens bortfall.

Allt fler svenskar intresserar sig för dialektala ord, ortnamn och det svenska språket. Tv och radio gör populärvetenskapliga program om språket, en mängd webbsidor innehåller fakta och ljudprov på svenska dialekter. Det författas allt fler ordböcker över dialekter och det förekommer även en del dialektgrammatiska böcker.

Dialekterna är unika som identitetsbärare och måste således bevaras, användas och säkras för kommande generationer.

Ett arbete för att ta fram en ordbok över Sveriges dialekter har länge bedrivits vid Språk- och folkminnesinstitutet (SOFI). Boken ämnar att belysa dialekterna från språkhistorisk, dialektgeografisk, social och kulturell synpunkt, men den ska också beskriva den pågående dialektutjämningen och anknyta till modern forskning.

De senaste åren har projektet legat nere och vi ser därför med stor oro på att den omistliga kulturskatt som dialekterna är, kommer att förloras och aldrig någonsin ha möjlighet att bevaras i sina rätta former.

I våra nordiska grannländer har projektet levt vidare med en helt annan dignitet. Medan man i Sverige övergivit det stora projektet med en helomfattande ordbok har man satsat med helt andra resurser i både Norge, Finland och Danmark. I Norge färdigställdes Norsk ordbok over det norske folkemålet og det nynorske skriftmålet, lagom till grundlagsjubileet 2014 med mer än 300 000 ordartiklar. I Finland finns Ordbok över Finlands svenska folkmål – den finlandssvenska dialektordboken.

Med detta vill vi att regeringen åter aktualiserar frågan och ser över möjligheterna att återkomma med en fortsättning av det avstannande projektet om att ta fram en helomfattande ordbok över Sveriges dialekter.

Runar Filper (SD)

Aron Emilsson (SD)